

Alfred Hayes

Enamorats

Traducció d'Albert Torrecasana

ALFRED HAYES

Enamorats

Traducció d'Albert Torrecasana

Edicions 62

Barcelona

Títol original: *In Love*
Copyright © 1953 by Alfred Hayes;
copyright renewed © 1987 by Marietta Hayes

*Són rigorosament prohibides, sense l'autorització
escrita dels titulars del copyright, sota les sancions
establertes en la llei, la reproducció total o parcial d'aquesta
obra per qualsevol procediment, incloent-hi la
reprografia i el tractament informàtic, i la distribució
d'exemplars mitjançant lloguer o préstec públic.*

Primera edició: setembre del 2014

© de la traducció: Albert Torrecasana Flotats, 2014

© d'aquesta edició: Edicions 62, s. a.

Pedro i Pons, 9-11, 11 planta. 08034 Barcelona
info@edicions62.cat
www.edicions62.cat

Fotocomposició: Víctor Igual
Aragó, 390, 08013 Barcelona
Imprès a Limpergraf

DIPÒSIT LEGAL: B. 16.520-2014

ISBN: 978-84-297-7324-8

Aquí em tens, va dir l'home a la noia guapa que seia al bar de l'hotel: a tocar dels quaranta, amb una reputació modesta, uns quants diners al banc, una adreça accessible, un número de telèfon fàcil d'obtenir, aquesta expressió que trobes tan característica, la mà recolzada en aquesta taula que sembla ben real: algú ben real, en conjunt, si no t'hi fixes gaire.

O potser, va dir l'home assegut al bar de l'hotel, a les tres de la tarda, a aquella noia que no havia d'anar enlloc, semblo un home que no sap què li passa, o que en el fons pensa que la seva vida ha arribat a una mena de final?

M'imagino que no.

M'imagino que, en qualsevol mirall, o als ulls de qualsevol amb qui em creuï, una tarda com aquesta, posem-hi, en un hotel com aquest, assegut davant d'una taula com aquesta, semblo algú convençut d'on va, confiat, decidit, algú que sap, dins d'uns límits raonables, el que l'esperarà quan hi arribi, per bé que, si insistissis a preguntar-m'ho, segurament em costaria descriure't aquesta destinació secreta.

Però n'hi ha una. Hi ha de ser. Oi que ens hem de comportar com si hi fos, adoptant l'aire del que s'encami-

na amb fermesa cap a algun lloc, carretejant el lleu neguit del que acudeix a una cita, l'aparença que hi ha un final de trajecte, un indret on, fins i tot estant aquí asseguts, bevent daiquiris mentre aquestes catifes gruixudes i agradables esmorteeixen els passos i s'escola la tarda, a tu i a mi ens esperen, i que hi ha algú molt important que ens hi espera impacient? Però la veritat és que tota aquesta determinació és una mica falsa, oi? No hem quedat amb ningú ni ens esperen ni ens enyoren enlloc, i no hi ha ningú, ningú en absolut, que ens esperi, i de fet potser no hi ha hagut mai ningú, ni tan sols al començament, fa molt de temps, quan vivíem fins i tot més de pressa que ara, quan teníem alguna cosa a dins que ens empenyia a creure, ni que fos durant un instant, quan érem més joves —o almenys jo, perquè tu encara ets relativament jove; quants en tens: vint-i-quatre, vint-i-cinc?—, que la intensitat amb què havíem emprès el camí obeïa a l'existència d'aquesta destinació.

I ara, a punt d'entrar a la quarantena, penso que potser no hi ha, ni hi ha hagut mai, cap lloc com aquest, i que estar no desil·lusionat, sinó més aviat el contrari d'il·lusionat, és un avenç, encara que potser no ho sigui; i convisc amb la sensació, difícil de descriure, de pèrdua permanent, d'haver comès en algun lloc un d'aquells errors que no es poden esmenar, d'haver fet un d'aquells gestos que no es poden rectificar.

Però ets molt guapa. I s'acosten les quatre. I els combinats són a la taula. I el que es veu en aquest mirall sembla el nostre reflex. El cambrer vindrà quan el cridem, el rellotge farà tic-tac, pagarem el compte, liquidarem el deute i la ciutat continuarà existint.

No és això, ben mirat, el que volem?

Les coses a lloc; un ordre aparent; una sensació, real o falsa, de benestar; una tarda en què sembli que passa alguna cosa.

Res pertorbador; res transcendental; una dosi de plaer que no ens faci sentir gaire culpables.

El sentiment de culpa ve després, oi? Arriba cap al final del menú. Encara que hàgim pagat i hàgim donat la propina al cambrer, sempre falta alguna cosa, i és llavors que ens assalta el sentiment de culpa, oi?

És curiós, va dir l'home a la noia guapa, dormo bé i tinc gana, però sempre estic cansat; sento unes punxades inexplicables a l'esquena, com si els músculs fossin un cúmul de nusos misteriosos; també em fan mal els ulls (tot i que gairebé no llegeixo ni vaig al cinema), i em noto un regust sec i aspre a la boca.

I per què, va dir l'home, que li havia promès una història, i que ara, amb una expressió de contenció pintada a la cara, dedicava un esguard i un somriure a la noia que tenia tots els avantatges de no haver fet els quaranta, però també tots els inconvenients, per què em sento d'aquesta manera? Què he perdut que sembla impossible de recuperar? Què he fet, va dir, per ser tan infeliç i, alhora, per no estar convençut que aquesta infelicitat, que m'embolcalla com una atmosfera, és real o justificada?

Potser és això el que em passa, va dir l'home a la noia guapa, arrufant les celles, si és que em passa res; ja no sé quin significat tenen les coses; em costa identificar-les; una mena d'encarcament s'ha apoderat de mi. En un costat hi ha els objectes que constitueixen el meu món, i a l'altre hi sóc jo, incapaç d'enumerar-los, un ornitòleg per a qui totes les aus tenen un plomatge idèntic, un jardiner que veu totes les flors calcades. Trobes, va dir l'home, amb po-

sat greu, que podria ser aquesta, la meva xacra, si resulta que és una xacra? La meva malaltia, donant per fet que sigui una malaltia?

Sí, va afegir l'home, sovint em pregunto què ho fa que els altres em tinguin per una persona trista, per més que els insisteixi que no ho sóc, que s'equivoquen; tot i així, quan em miro al mirall, resulta que és veritat, faig una cara trista, com hi ha món, i m'adono (i li va dedicar un somriure, perquè eren les quatre, queia la tarda i ella era molt guapa, i, a mesura que transcorria el dia, per sorprenent que semblés, més guapa es tornava) que al capdavant tenen raó i estic trist, més trist que no em penso.

Li va començar a explicar la història.

Ella vivia en un pis petit. El del costat, recordo, l'ocupava una noia una mica estranya, amb aspecte de ser de Nova Anglaterra i tuberculosa; a baix vivien un parell de nois refinats que treballaven junts a la tele i tenien espelmes negres al faldar d'una llar de foc falsa i, penjades a les parets, fotografies dels musculosos guàrdies de Buckingham Palace; una tal senyora O'Toole vivia amb un gos.

Les finestres, minúscules i elevades, donaven a un gran edifici d'oficines, i hi havia mirades que, amb una lascívia llunyana, s'alçaven esperançades des dels escriptoris, des de les màquines o des de les taules de la sala d'embalatge cada cop que es bellugaven les cortines del pis. A la nit, tancava bé les finestres i corria les cortines, convençuda que algun saltaparets (sempre negre en els seus malsons) podia despenjar-se de la teulada fins a l'ampit de la finestra (ella, evidentment, estaria adormida i sola, i tot passaria en silenci) i esmunyir-se-li dins de la sala d'estar on dormia. Jo mirava de tranquil·litzar-la adduint la impossibilitat que algú atenyés una fita com aquella i recordant-li que hi havia persones a prop. El gos de la senyora O'Toole es posaria a bordar; a qui vols que bordi?, replicava, si no té dents; la noia del costat la sentiria cridar; no hi és pas

tota, aquesta noia, deia: no surt mai del pis; doncs hi ha els nois de baix; sí, home, exclamava, a qui vols que espantin, aquells? Llavors jo argumentava que era un carrer molt transitat, que sempre hi havia soroll de camions i d'autobusos, i que no era el mateix que estar sola. Estava segura, sempre que les persones equivalguessin a seguretat; estava rodejada, si estar rodejada era un consol; estava protegida, sempre que tenir veïns que bevien massa, una estació de metro a la cantonada i una parada de taxis amb taxistes que amb ulls somnolents llegien els diaris de la tarda dins del cotxe fos sinònim de protecció.

Havia tingut algunes experiències terrorífiques. Una vegada, als lavabos d'un cinema de barri, havia cridat esparverada en veure una cara horripilant que havia aparegut per sobre la porta. I una altra vegada, al seu pis! Havia sentit uns passos al passadís, molt fluixos i cautelosos, i cruixits insistents a l'escala, i la respiració suau d'algú. Després havia trucat a la porta. Ella ja havia passat el llisquet i havia posat la cadena de seguretat (recordo que, quan ens barallàvem, li apareixia la cara a l'escletxa previsor). S'havia quedat palplantada, o jo la imaginava palplantada sobre el pelut de l'entrada, amb aquell barnús curt i brut de rus blanc que portava normalment, obligant-se a preguntar qui hi ha amb una veu que no devia ser gaire lluny de la histèria. I llavors (sorprenia la invariabilitat de la frase, fins a quin punt la tenia gravada) la veu sense identificar havia respost: l'home que has demanat, i ella havia sentit que manipulaven el pom. Ella havia reulat a l'instant i s'havia abalanzat sobre el telèfon, que era a la tauleta del costat del sofà on dormia, i havia trucat a l'operadora per demanar-li amb una veu forta i alterada per la por que avisés la policia, una veu prou potent perquè travessés la porta, fins al punt

que el forcejament amb el pom havia cessat i ella havia sentit els passos, ara apressats, que baixaven per l'escala. No obstant això, no s'havia pogut sostreure de la imatge d'aquella veu anònima que havia desaparegut entre la multitud que entrava i sortia de la boca del metro, o entre les persones que compraven el diari al quiosc de la cantonada o que es barrejaven amb les cares llargues a la barra del bar, una veu sense identificar que repetiria, mentre provava de tornar a fer girar el pom amb delicadesa, atenta darrere aquella porta que no era del tot invulnerable: l'home que has demanat.

Pensava sovint a traslladar-se o a fer-se barrar les finestres o a reforçar la porta d'alguna manera, però es va acabar comprant, en una botiga recomanada per un metge, una mena d'arma que semblava una ploma, però que era una pistola de gas lacrimogen, que també havia deixat a la tauleta, a prop del sofà, al costat del telèfon i de la fruitera de porcellana amb peces de fruita a mig podrir, i del paquet de tabac i l'encenedor que li havia regalat algun home. M'imagino que el fet de tenir-la a mà, amb aquell aspecte de ploma inofensiva, la feia sentir protegida, ni que fos fins a un cert punt; i s'havia entrenat d'una manera autodidacta amb un petit manual d'armes, no fos cas que un dia arribés el moment d'empunyar-la: el que faria, pensava, després d'haver elaborat una estratègia militar pròpia, seria encegar amb el gas l'agressor sense rostre i sense nom, mentre es tapava la boca i el nas amb un drap moll, perquè li havien explicat que un drap moll era la solució més efectiva, i tot seguit despenjaria el telèfon i trucaria al cos, també sense rostre i sense nom, de policia. Encara no l'havien obligat a fer servir aquella arma perillosa que, desprenent un aire sinistre si sabies el que era,

continuava al costat del telèfon i de les peces putrescents de la fruitera.

El sofà, cobert de coixins, era arran de paret, sota un gravat japonès; a tocar del radiador hi havia una ràdio petita; sota les finestres, prestatges; davant dels prestatges, una butaca; davant de la butaca, un puf. El quarto de bany també era petit i sempre hi havia una bona estesa: penja-des a les barres de les cortines, com si haguessin mort a la forca, hi havia mitges; de la barra blanca que hi havia sobre la pica, en penjaven uns sostenidors enredats; les tovalloles mai no estaven del tot netes ni del tot eixutes; els mocadors de paper sobreeixien d'una capsa estripada; el tub de la pasta de dents gairebé sempre estava destapat. A la farmaciola hi havia una infinitat d'ampolles petites i misterioses, pots, flascons i cremes estranyes, en recipients mig buits o gairebé buits del tot, desodorants i pomades, desordenats com en una farmàcia a punt de fer fallida. La cuina, que amb prou feines ocupava més que un armari, també estava a vessar: tasses per rentar, una nevera amb tendència a espatllar-se, indicis freqüents d'esmorzars consumits a corre-cuita o de sopars preparats amb el que quedava a les lleixes, i una ampolla de whisky o de conyac (gentilesa d'algú, per descomptat) a l'armariet. Hi havia matins que s'escarrassava, amb empenta però amb intermitències, a fer una mica d'endreça, i un cop al mes hi anava una noia negra que li airejava, li fregava i li endreçava el pis, i també n'hi treia la pols; tot i així, quan penso en ella, sembla que existeixi en un desori de barrets, joies, sabates ornamentades, llibres dedicats, missatges telefònics, fruita que es podreix en silenci a la fruitera, coixins borlats, cartes d'amor enfeixades amb una cinta i amagades i recuperades i rellegides i a vegades llençades, capsos

de bombons i, evidentment, retrats: de la seva filla, d'ella quan estava casada i semblava una altra, d'una parenta amb un atractiu considerable, del viatge a Florida de la seva mare, d'una activitat amb patins o del campament de les escoltes, en què es veien les nenes rialleres i vestides amb una brusa marinera, una foguera al fons i un o dos homes. Tot ocupava el lloc on havia estat usat o entaforat per última vegada, com si després d'haver escrutat, usat, arreplegat o calibrat cada objecte, no n'haguessin tret l'aigua clara i l'haguessin tornat on l'havien trobat, en un calaix, un prestatge o al caire d'una taula; amb tot, ara em sembla que aquell desordre tan evident i tan negligit derivava del caràcter provisional que per a ella tenia la vida que vivia en aquells moments. Aquell pis i la seva manera de viure no eren sinó una solució adoptada a corre-cuita, improvisada per passar una temporada que no considerava excessivament transcendent, i durant la qual no li calia agrupar-ho tot dins d'un ordre definitiu. L'ordre definitiu encara no havia arribat, però ella l'esperava.

Tenia una cicatriu minúscula sobre la conca d'un ull, una cicatriu quasi imperceptible que s'havia fet jugant amb un arc i una fletxa; no l'havien vacunat al braç: la mare no havia volgut que l'hi quedés la marca. Els seus ulls em semblaven d'un blau fosc encisador i, com més s'enfadava, més se li enfosquien. Duia els cabells recollits, alts i trenats, amb una pinta clavada, i mai no s'acabava de perfilar bé les celles: gairebé sempre em feia la impressió que se les dibuixava massa llargues. Deia que sabia anar amb bicicleta. El dia que ho vam provar, em vaig acabar estavellant contra la caixa d'un camió; però això era al començament, quan era divertit llogar una bicicleta els diumenges. Ella sabia deu o dotze paraules en francès; no

havia après a conduir; una vegada li vaig mesurar l'alçada contra una paret, fent-li un petó cada trenta centímetres, i no arribava al metre seixanta-dos, descalça i, diguem-ho tot, sense mitges. Havia nascut a Oak Park, Illinois, en plena borruçada, era filla única i el seu pare havia estat mestre de matemàtiques en una escola pública. Ara el pare era mort i la mare s'havia tornat a casar amb un home que es dedicava al sector de l'alimentació, i la nena vivia amb ells. Els anava a veure un cop al mes.

Déu meu, deia, sóc un desastre, oi? Perquè ho volia tot i li semblava que no tenia res. El que volia tampoc no era demanar tant en aquest món, per més mesquí que fos: una casa, un altre marit, un altre fill. La casa, això sí, quan es permetia el luxe de pensar-hi, era discreta però imponent, als afores o a prop del mar; i el marit, per descomptat, quan en trobés un altre, havia de tenir diners, potser no a cabassos, però prou per viure sense estretons, perquè durant el primer matrimoni amb prou feines n'hi havia hagut; i pel que feia al segon fill, quan la seva imatge menuda es definia mentre ella jeia al sofà del pis, activitat que en aquella època practicava més sovint que mai (a vegades tenia la sensació que no hi havia al·licients pels quals valgués la pena llevar-se i que el telèfon era l'única cosa que la comunicava amb l'esperança, amb les expectatives i amb la vida exterior), seria una rèplica ben plantada, hàbil, captivadora, sana i absolutament meravellosa d'ella mateixa. I aquell fill, no cal dir-ho, seria feliç; era el que més desitjava; no calia que estigués exultant (era massa realista, ella, pensava, per pretendre-ho), sinó serenament feliç, plenament feliç, espontàniament feliç. Era demanar massa? Gairebé no l'hi podia denegar ni tan sols aquell món manifestament avariós. El secret consistia, sense cap mena de dubte, a allar-

gar un palmell tímid cap al benefactor invisible. A més a més, ella era preciosa. Els homes, que l'hi explicaven gairebé tot i, a la llarga, si els veia prou sovint, fins i tot la veritat, sempre li deien que era preciosa: era una virtut que als ulls dels homes sempre conservava, per més coses que deixés de ser. Per què li costava tant, doncs, tot plegat? Per què no hi havia res al palmell tímid quan l'enretirava? Per què no li donaven l'almoïna que demanava, que era tan poca cosa? Per què, si era tan jove i guapa, i relativament fidel, bona i apassionada, per què era tan difícil arrencar un petit lingot de felicitat d'aquella muntanya tan refractària que era la vida?

Sentia una fascinació irresistible pels quiromàntics, els grafòlegs i les senyores una mica estrafolàries que tiraven les cartes als cafès. Quan li traçaven un conjunt d'inicials conegut a la mà, o quan li anunciaven amb aire enigmàtic que l'atreïen els homes amb els cabells negres, o quan descobrien, revelat en la seva lletra, un combat entre el costat impulsiu i el costat convencional de la seva naturalesa, se li dilataven les pupil·les. Quan la mística senyora del vestit de lluentons li vaticinava un matrimoni, una decepció i dos fills, o que les cartes, la calligrafia o les tènues marques de la línia de la vida apuntaven a la felicitat després d'un gran desencís, la seva carona bonica s'il·luminava de plaer. Li agradava l'endevinació perquè de sobte el seu personatge adquiria tons dramàtics; i no se sabia estar d'oferir una mà delerosa a l'atenta i comprensiva Madame Clarice; ni a la Princesa Estel de Plata, aquella bellesa diluïda que sondava els misteris interiors; ni a en Karghi, l'egipci que lluià esmòquing i turbant.

Per més que ella repetís que no creia en aquelles lectures màgiques (però, oi que era curiós que Madame Clarice

hagués sabut que estava divorciada?), en el fons li interessava tot el que li confirmés la importància de la pròpia existència, encara que fos una ciència amb un punt còmic. De fet, no hi havia res que li interessés més que el seu futur i, sobretot, els homes que l'ocuparien, els nens que l'omplirien i la quantitat de felicitat que contindria.

Malgrat tot, encara que jo somrigués, encara que em divertís l'entusiasme amb què estirava el palmell frisés sobre unes estovalles de quadres, tenia dret a somriure? Al capdavall, aquella fallera per les prediccions era ben natural: el que ella anhelava per damunt de tot era la constatació que el futur seria millor; que rebria alguna recompensa; que els somnis que es pensava que excel·lia a ocultar als altres es farien realitat. I si resultava que Madame Clarice es podia comunicar amb el que era desconegut? Ben mirat, oi que havia descobert el seu primer matrimoni sense cap pista i li havia vist al palmell de la mà que tenia una filla? I si resultava que en Karghi, l'egipci, posseïa un do especial? L'univers era inescrutable, ella era inescrutable per a si mateixa, estàvem envoltats de dubtes i casualitats, no hi havia res segur, però a fe que seria magnífic que la Princesa Estel de Plata pogués llegir o rastrejar o endevinar els secrets del futur; seria tan just, pensava.

Tant de bo fos més llesta, deïa. Tant de bo fos més sàvia. (Perquè ser intel·ligent equivalia a tenir un instrument màgic que et permetia dominar el món amb més facilitat, com una llàntia d'Aladí o una fórmula per crear or.) També li sabia greu tenir pocs amics: era ella, potser; la seva fredor, una falta de predisposició, o senzillament passava que els amics, els amics de veritat, és a dir, els que et feien costat, eren molt escassos? Estava molt tipa, pensava, de la vida que duia. Tothom li semblava més afortu-

nat que ella, més benastruc, com a mínim en una cosa que ella no tenia. M'explicava sovint que, a vegades, quan estava sola o trista o li venia la regla, els llaços que la unien amb la vida li semblaven gairebé desgastats del tot; se sentia com si no existís enlloc, com si estigués estranyament suspesa entre la resplendor esblaimada del cel i la pesantor ingràvida de la terra. Gairebé tenia la sensació que, si tancava els ulls prou estona i es quedava immòbil al llit, s'allunyaria tot flotant, com en una mena de levitació, com un ésser buit i transparent. Llavors li semblava que tots els pensaments que havia tingut, tots els records, reminiscències i idees de persones i coses se li esborraven de la memòria, i que els batecs del cor se li tornaven inaudibles, i que la sang ja no li circulava per les venes.

Llavors era de vidre, un vidre a través del qual li semblava que es veia tot, o una noia de gasa susceptible de ser desplaçada per una alenada o per la brisa més suau. I jo, amoïnat per la possibilitat que aquells canvis d'humor —perquè per a mi només eren canvis d'humor— desembocuessin en pensaments suïcides, l'engrescava a aficionar-se a alguna cosa, convençut que la causa principal d'aquella sensació de buidor era la indolència. Però ella mai no s'havia volgut morir; si més no, eren les seves paraules literals; segons ella, per estrany que semblés, aquell allunyament ingràvid no tenia cap relació amb la idea de la mort, sinó més aviat amb una altra cosa, amb una idea d'una mena de felicitat, d'una llibertat definitiva, i comentava que, si un dia per fi era lliure, experimentaria una sensació com aquella, com la que sentia quan estava menys unida al món. Tot i que li costava explicar-ho, em va intentar transmetre aquella sensació que no vaig experimentar gairebé mai, perquè jo no em volia deslliurar del

món, sinó dominar-lo; i en aquells moments, sense saber ben bé què recomanar-li, la instava a practicar alguna activitat que li agradés, i llavors ella pensava en el que li agradava més.

Quan era petita havia tocat el piano; ara ja no el tocava, però va trobar que seria positiu i molt reconfortant tornar a tenir un piano per assajar a les tardes; però abordar la complexa tasca (segons ella, si més no) del lloguer d'un piano se li feia una muntanya i, per acabar-ho d'adobar, el pis era molt petit. Tot i així, un dels motius de la seva infelicitat era l'absència del piano. També havia estat una nedadora excel·lent, o si més no era el que li semblava quan rememorava els estius a la platja o en complexos turístics; i pensava que si es podia dedicar a alguna activitat ben dinàmica com la natació o l'escalada, seria molt feliç. Però les piscines ocultes a les tenebroses entranyes dels grans hotels eren molt humides, molt petites i molt desagradables; a més a més, tota aquella operació de desvestir-se i la murga de llogar una tovallola i de passar-se el dia sencer amb els cabells molls se li feia massa costa amunt. Tot i així, un dels motius de la seva infelicitat era l'absència de la natació.

Mentrestant, a baix, el trànsit continuava com sempre: els camions, fent cas omís de la seva infelicitat, enfilaven les rampes llordes dels magatzems sobre unes rodes enormes; els autobusos, insensibles a la seva malenconia, s'aturaven a les parades establertes; els combois del metro arribaven i arrencaven sense saber res d'ella.

Ara m'adono que m'havia acostumat, sense admetre-ho, a pensar en ella com si sempre fos en aquell lloc, en aquell entorn; m'adono que, per a mi, el sofà i les cortines tirades per protegir-se dels badocs reals o imaginaris, i

fins i tot el desordre de la farmaciola, eren permanents. Mentre jo l'estimés, ella existiria entre aquelles cartes d'amor i aquells retrats. Evidentment, no m'imaginava estimant-la durant tota la vida, però tampoc no pensava en el moment que deixaria d'estimar-la. De fet, el que devia pensar, m'imagino, era que aquella escena no canviaria mai: a l'entrada de baix, jo tocaria el timbre, l'interfon respondria i s'obriria la porta; pujaria aquelles escales conegudes, notant sempre la mateixa olor al passadís, sentint a l'hivern el mateix xiulet amagat dels radiadors, i ella sempre hi seria, disponible, atractiva, jove, asseguda amb les cames arronsades sobre el sofà, entre els coixins de colors, amb la ràdio o el gramòfon encesos; i tots dos, seguint un ritual fix, aniríem a sopar a un restaurant, escolliríem un local per anar a ballar, perquè a ella li agradava ballar, o, avorrits, triaríem una pel·lícula d'entre el nombre decreixent de les que no havíem vist, tornaríem a casa amb taxi i, al final, una nit rere l'altra, a les fosques, amb les cortines passades i els llums apagats, al sofà, sense res a sobre i amb els coixins esbarriats per terra, faríem l'amor. El que m'havia afigurat era un idil·li convenient, fix i invariable, una senzilla seqüència de plaers que no em compliqués gaire la vida ni fos un entrebanc per a la feina, que m'omplís la buidor d'aquelles tardes llargues i m'afluixés la pressió de la solitud, que m'oferís el que per a mi devia ser l'atracció més divertida del parc: el plaer de l'amor.